

hvad jeg har udtalt i Folketinget, men jeg skal dog bemærke, at han ikke har haft Ret til at sige, at der fra min Side er gjort Modstand mod Forslaget. Naar man ser paa dette Forslag her, saa er der jo en Bestemmelse i Forslaget, som absolut er Hovedbestemmelsen, og det, som betinger Tilslutningen dertil eller ikke, og det er Bestemmelsen om hemmelig Afstemning. Med Hensyn til denne har min Stilling — og jeg tror i saa Henseende ganske at staa paa det samme Standpunkt som min afdøde Formand — været den, at jeg gaar ud fra, at nu have vi i et halvt hundrede Aar haft den nugældende Afstemningsmaade ved Valgene til Rigsdagen. Stulle vi forandre denne, saa skal man i alt Fald kunne gaa over til noget, som efter den almindelige Opfattelse er en Forbedring af Tilstanden. Der maa være en afgjort Stemmning for Forandringen, og Spørgsmaalet bliver derfor, om man kan sige med Hensyn til den hemmelige Afstemning, at det nu er den almindelige Opfattelse, at den vil lede os ind paa noget bedre. Med Hensyn til Afgørelsen heraf, om dette er Tilfældet, staar jeg afventende. For mit eget Vedkommende stiller det sig meget tvivlsomt, om man egentlig kommer over til noget bedre ved det, her er foreslået, og ser jeg hen til den Behandling, Lovforslaget hidtil har faaet, nemlig nede i Folketinget, vil jeg ikke sige, at just denne er synderlig overbevisende om, at man virkelig opnaar et Gode ved den Forandring, her er Spørgsmaal om. Jeg skal i saa Henseende henvise til den Erklæring, der sidste Gang kom frem fra Udvalget i Folketinget om det den Gang foreliggende, tilsvarende Forslag. Der delte Udvalget sig i et Flertal paa 5 Medlemmer, som sluttede sig absolut til den hemmelige Afstemning, et Mindretal paa 3 Medlemmer, som udtalte, at det ikke tillagde hemmelig Afstemning saa absolut stor Betydning, som Flertallet syntes at gøre, men at det dog ikke vilde modsætte sig Forslaget med de angivne Ændringer, og endelig et Mindretal paa 2 Medlemmer, som var Modstander af Forslaget. Denne Stilling i Udvalget var jo, som sagt, ikke saaledes, at man deraf kan sige, at den største Mængde af Udvalgets Medlemmer vare afgjorte Tilgængere af den hemmelige Afstemning. — Hvorledes Stillingen er heroppe i dette høje Ting, vil jo Fremtiden vise, naar vi nu komme til en nærmere Behandling af det foreliggende Forslag i Udvalget.

Det andet Moment, som blev fremhævet fra Regeringens Side med Hensyn til den foreliggende Reform, var, at hvis man vil gaa til hemmelig Afstemning, kan man i alt

Fald ikke blive staaende ved en Forandring, der ubelukkende vedrører selve Afstemningen, men man maa ogsaa foretage videregaaende Forandringer i hele Valgordningen, og navnlig er der noget, man maa gøre, og det er, at man maa gaa bort fra Raaringen. Raaringen kan fornuftigvis ikke opretholdes, naar man gaar til hemmelig Afstemning. Der er en afgjort Modstrid mellem at opfordre Vælgerne til at stemme offentlig ved Haandsopræktning, og saa fastholde det Princip, at Afstemningen skal være hemmelig. Det kan ikke lade sig gøre, og Raaringen maa derfor bortfalde. — At der maaste ogsaa er yderligere Forandringer, der maa foretages med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Valgene, antager jeg rigtig nok, at man vil erfare, naar man kommer til nærmere at beskæftige sig dermed.

Som sagt, dette har været Regeringens Stilling til denne Sag; nogen Modstand ligger der jo, som jeg sagde før, ikke heri, der ligger mere en Afventning af, hvorledes Rigsdagens Afdelinger ville stille sig til Spørgsmaalet, og det er mit Standpunkt til det foreliggende Lovforslag.

Madjen-Mygdal: Jeg ønsker blot at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af den højtærede Indenrigsministers Udtalelser. — Naar det siges, at der ikke er nogen afgjort Stemmning for Gennemførelsen af dette Lovforslag, tror jeg rigtig nok, at den højtærede Indenrigsminister tager fejl; i alt Fald har jeg for mit Vedkommende en bestemt Følelse af, at der er en meget stærk Stemmning ude i Befolkningen for Gennemførelsen af dette Lovforslag. — Med Hensyn til den Bemærkning fra den højtærede Indenrigsminister, at man ikke kunde blive staaende ved dette Forslag alene, men at man maatte have adskillig mere gennemført, navnlig med Hensyn til Raaringen, og paa forskellige andre Punkter, angaaende Valghandlingen, vil jeg ogsaa gerne tillade mig at sige et Par Ord. Jeg kan ikke rigtig se, at man behøver at affkaffe Raaringen fordi man gennemfører dette Lovforslag. Jeg ser ikke rettere, end at dette Lovforslag meget godt kan forenes med Forholdene, som de ere nu; thi ved Raaringen er det jo saaledes, at enhver alligevel kan bevare sin Frihed, idet han, hvis han synes, kan lade være at stemme. Jeg vilde for øvrigt meget nødigt have Raaringen affkaffet, fordi den er nyttig i andre Henseender og kan være adskilligt vejledende med Hensyn til den endelige Afstemning, men hvis det skulde stilles som en Betingelse for Lovforslagets Gennemførelse,